mentární facii. Tmavé klasty zanesené do sedimentu získaly uvedenou pigmentaci během časné diageneze na mořském dně a při mělkém pohřbení (první dm-m). 2. Dalším typem jsou krystalické karbonáty s reliktní strukturou hrubozrnného biodetritického vápence. Tělesa této horniny morfologicky sledují horniny výše uvedeného typu (1), místy se však odchylují, mění se v laloky a nahoru vybíhající sloupy. Obsažen je kalcit, dolomit, jílové minerály, ale i chalcedon, kerogen a oxidy železa. Obsah síry je velmi nízký. Vznik je pozdně diagenetický. 3. Posledním typem jsou černozelené výplně kaveren, studen, rozsedlin, puklin i mezikrystalových spár (intergranulár). Jsou složeny z jílovitého a prachovitého mikrito-intraklastového vápence, s vyšším obsahem síry (pyritu). V sz. cípu etáže 338 VČS-Z byly dokumentovány zčernalé krápníkové povlaky, jednak v podobě úlomků sražených do tmavé výplně kaveren, jednak ve zbytcích na jejich stěnách. Tento typ je ze tří uvedených nejmladší, nicméně doba jeho vzniku není biostratigraficky podložena (nebyla nalezena palynomorfa). „Černé koněpruské vápence" jsou vázány na stále stejné místo ve VČS-Z, zatímco ostatní facie se během vývoje akumulace stěhovaly k SZ. Směrem do nadloží se tyto specifické, temně zbarvené horniny ztrácejí, včetně překrystalovaného a metasomatického typu 2 a výplňového typu 3. To vede k domněnce, že všechny tři typy mají společný faktor vzniku. Byl jím pravděpodobně výstup organikou a fosfátem bohatých, mírně teplých vod z podloží.

Větší část skeletální akumulace (kromě útesu tvořícího „čepici" struktury) obsahuje překvapivě mnoho konodontů (40-80 elementů na 1 kg), proto doporučujeme zpracovat moderní, oporný biostratigrafický profil ve VČS-Z, který by umožnil podrobnější členění pragu, stupně definovaného v Barrandienu a široce užívaného ve světě.

Český geologický ústav, Malostranské nám. 19, 118 21 Praha 1

ZPRÁVA O KVARTÉRNÍCH SEDIMENTECH NA LISTU GEOLOGICKÉ MAPY 1:25 000 HORNÍ STROPNICE

REPORT ON THE QUATERNARY SEDIMENTS ON THE GEOLOGICAL MAP SHEET 1:25 000 HORNÍ STROPNICE

(33-13 České Velenice)

Oldřich Holásek

Quaternary, S Bohemia

Území listu je součástí rozsáhlé kvartérně denudační oblasti, ve které se zachovaly čtvrtohorní sedimenty pouze v několika genetických typech a většinou v malém plošném rozsahu. Větší plochy tvoří místy jen deluviální sedimenty. Výskyt rašelin, deluviofluviálních a fluviálních uloženin je omezený. Stratigraficky zařazujeme kvartérní sedimenty zčásti do období pleistocén - holocén a zčásti do holocénu.

Do období pleistocén - holocén náležejí deluviální sedimenty, protože jejich tvorba začíná v pleistocénu a pokračuje dále za pozměněných klimatických podmínek v holocénu, aniž by došlo ke zřetelnému rozdílu jejich charakteru. Proto je nelze v geologické mapě objektivně stratigraficky rozdělit bez potřebných dokladů.

Deluviální kamenové až blokové sedimenty tvoří nesouvislé pokryvy na příkrých svazích pod skalními výchozy na Kuní hoře, Kraví hoře a Vysoké. Jsou to ostrohranné, nebo na hranách mírně zaoblené bloky granitických hornin o průměrné velikosti 0,5-1 m^3s písčitohlinitou až hlinitopísčitou, kamenitou, proměnlivě humózní mezihmotou. Jejich mocnost není ověřena.

Deluviální, převážně písčité hlíny až hlinité písky, místy s kameny a bloky hornin pokrývají nesouvisle mírnější svahy údolí vodních toků, splachových depresí a jejich mísovitých uzávěrů. Mají pestré a velmi proměnlivé litologické složení. Asi 1 km jz. od obce Mlýnský Vrch byly zjištěny v neúplné mocnosti 1,5 m hnědé až tmavě hnědé, proměnlivě humózní, písčité hlíny s nestejnoměrně rozptýlenými, zvětralými, na hranách mírně zaoblenými kameny až bloky muskovit-biotitické žuly o velikosti 1-15 cm, místy 20-50 cm. Při s. okraji osady Konratice je v zářezu ve svahu odkryta v mocnosti 1 m hnědá, silně jemně až hrubě písčitá, jílovitá hlína, místy až silně hlinitý, většinou hrubozrnný, jílovitý, ostrohranný písek s nepravidelně rozmístěnými nebo chaoticky uspořádanými, převážně ostrohrannými úlomky, kameny a bloky značně zvětralé ortoruly o velikosti 2 mm-30 cm, místy 40-50 cm. Sklon rozměrnějších plochých klastik sleduje shruba sklon svahu. Při bázi odkryvu se lokálně vyskytují ostrohranné kameny až bloky bělošedého křemene, místy v podobě hnízd. Ve stěnové pískovně při silnici asi 2 km ssv. od obce Černé Údolí leží

v nadloží rozvětralých rul obdobné svahové sedimenty mocné 0,9-1,2 m. Ve vertikálním profilu se v nich nepravidelně střídají asi centimetr mocné, různě zvlněné, hrubší a jemnější polohy, jejichž sklon je konformní se sklonem svahu.

Holocenního stáří jsou kromě uvedené části deluviálních sedimentů uloženiny deluviofluviální, fluviální a rašeliny.

Deluviofluviální hlinité písky až písčité hlíny, místy s proměnlivou jílovitou příměsí, jsou často silně humózní. Vyplňují dna mělkých depresí bez trvalých vodotečí a jejich mocnost se převážně pohybuje v rozmezí 0,5-1 m. Do údolí vodních toků vyúsťují buď z boku, nebo na ně podélně navazují. Přechod do holocenních náplavů je zřejmě prstovitě prolínavý.

Fluviální písčité hlíny, hlinité písky a písčité štěrky vyplňují nivy místních toků. Kromě toho pokrývají, patrně v jemnějších frakcích, dna rybníků. V nivě Hutského potoka jsou zčásti ověřeny při j. okraji obce Černé Údolí. V neúplné mocnosti 1,8 m zde byly zastiženy holocenní náplavy tvořené svrchu tmavě hnědými až hnědými, silně hlinitými, jemně až hrubě zrnitými písky (lokálně až silně písčitými hlínami) se štěrkem tvořeným valouny až balvany (0,5-20 cm, zřídka 30 cm) zejména biotitické žuly (95 %) místy s porfyrickými vyrostlicemi. Ojediněle se vyskytují biotitické porfyrity a křemen. V hloubce 1,0-1,2 m přechází tento sediment pozvolna do hrubých písčitých štěrků a štěrkovitých písků s valouny a balvany o velikosti 2-20 cm, lokálně 30 cm, ojediněle 50-75 cm. Mezihmotu tvoří málo zahlíněný, převážně hrubozrnný písek. U menších vodních toků pravděpodobně není poloha hrubých bazálních sedimentů tak výrazná, pokud je vůbec vyvinuta. Celková mocnost fluviálních náplavů se pravděpodobně pohybuje u těchto toků průměrně do 2 m, ale u Hutského potoka je asi větší.

Rašeliny tvoří nevelké samostatné výskyty soustředěné zejména do širokého okolí osady Mlýnský Vrch. Z větší části je zastupují vrchoviště, přechodových typů je méně. Vrchoviště (Mlýnský Vrch) tvoří převážně rašeliník, jen ojediněle v nich převažuje rašeliníko-keříčkový nebo mechový humolit. V přechodových rašeliništích se naopak projevuje velká pestrost v převládajících typech humolitů: mecho-dřevový, ostřico-dřevový, ostřicový (Černé Údolí), rašeliníko-ostřicový, rašeliníko-mechový (Meziluží, Staré Hutě), mecho-ostřicový (Dlouhá Stropnice, Šejby) a sucho-pýro-ostřicový. Průměrná mocnost rašelin se zde pohybuje v rozmezí 0,4-0,9 m, maximální 1,1-1,7 m, přičemž její největší hodnota byla zjištěna při silnici asi 1 km ssv. od křižovatky silnic u sv. okraje Černého Údolí (Fuksa 1968).

Literatura

Fuksa, V. (1968):Zpráva o průzkumu rašelinných ložisek v kraji Jihočeském. - MS Archiv Ústavu pro zúrodňování zemědělských a lesních půd, Praha.

Český geologický ústav, Malostranské nám. 19, 118 21 Praha 1

ZPRÁVA O KVARTÉRNÍCH SEDIMENTECH NA LISTU GEOLOGICKÉ MAPY 1:50 000 SOBĚSLAV
REPORT ON THE QUATERNARY SEDIMENTS ON THE MAP SHEET 1:50 000 SOBĚSLAV

(23-31 Soběslav)

Oldřich Holásek

Quaternary, Stratigraphy, S Bohemia

Kvartér zastupují sedimenty fluviální, eolické, deluviofluviální, deluviocolické, deluviální, organické a antropogenní uloženiny. Stratigraficky náležejí do pleistocénu až holocénu. Některé výskyty, zakreslené v převzatých mapách v měř. 1:25 000, byly znovu ověřeny a stratigraficky přehodnoceny v souladu s výsledky novějších výzkumů.

Relikty spodnopleistocenní terasy (günz), uváděné v území mezi Soběslaví a Mokrou, neodpovídají skutečnosti. Relikty středně pleistocenní terasy (mindel) ve výšce 25-28 m nad hladinou Lužnice u Řípce a Soběslavi zde rovněž nejsou zachovány (Tomas et al. 1977, 1978, 1981a, b). Pouze při s. okraji Soběslavi byl zjištěn křemenný štěrk na rulovém eluviu, u kterého však není jasná jeho stratigrafická pozice. Není vyloučeno, že jde o štěrk předkvartérního stáří.

Kvartérní fluviální terasy se nesouvisle zachovaly především v údolí Lužnice. Pouze ojediněle byly zjištěny drobné relikty teras v údolích místních toků. Terasy Lužnice tvoří ve svrchní části zahlíněné štěrkovité písky s proměnlivou,